

REGLUGERÐ

um skatt á stóreignir.

1. gr.

Á árinu 1957 skal leggja sérstakan skatt á alla þá einstaklinga, sem eru eignar-skattskyldir samkvæmt lögum nr. 46/1954, þar með talin dánarbú, sbr. þó 12. gr., ef þeir eiga yfir 1 milljón krónur í hreinum eignum, eins og þær eru ákveðnar í lögum nr. 44/1957 og reglugerð þessari.

2. gr.

Skattur á stóreignir miðast við eignir gjaldanda eins og þær voru 31. desember 1956 og skulu skattskyldar eignir ákveðnar eftir fyrirmælum II. og III. kafla laga nr. 46/1954 og VI. kafla reglugerðar nr. 147/1955 eftir því sem við á og með þeim breytingum, sem greinir í lögum nr. 44/1957 og reglugerð þessari.

3. gr.

Fasteignir skulu metnar með því verði, sem ákveðið er í nýja fasteignamatinu samkvæmt lögum nr. 33/1955, er gekk í gildi 1. maí 1957. Þó skal landsnefndin, sem starfaði samkvæmt lögum nr. 33/1955, endurskoða mat á lóðum og hækka matsverð á þeim lóðum, sem hún telur nauðsynlegt að hækka í mati, til þess að það sé í samræmi við matsverð á öðrum fasteignum, miðað við áætlað söluverð. Er nefndin þá ekki bundin af hámarksákvæði 6. gr. laga nr. 33/1955, og heimilt er að ákveða misjafnlega mikla hækkun á matsverðinu, eftir því sem rétt þykir.

Landsnefndin skal leggja fram skrá yfir mat þeirra lóða, sem hækkaðar hafa verið, og skal hún liggja frammi almenningi til sýnis í 15 daga á þingstað, bæjarþingsstofu eða öðrum hentugum stað, er nefndin auglýsir, í viðkomandi sveitar- eða bæjarfélagi. Nú vill eigandi lóðar ekki una við mat landsnefndarinnar, og skal hann þá senda skriflega kæru til nefndarinnar, innan 15 daga frá því skráin er framlögð. Úrskurður landsnefndar skal tilkynntur kæranda skriflega. Úrskurði landsnefndar má skjóta til yfirnefndar, skv. ákvæðum 1. tl. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 44/1957, innan 20 daga frá því er tilkynning um úrskurð landsnefndar var póstlögð.

Frá matsverði frystihúsa, sláturhúsa og annarra húseigna, sem notaðar eru fyrir vinnslustöðvar sjávarafurða og landbúnaðarafurða, skal draga 20% — tuttugu af hundraði.

Við matsverð fasteignanna, eins og það er ákveðið samkv. framansögðu, skal bæta 200% álagi.

Nú hvílir sú kvöð á fasteign, að eigi megi selja hana nema fyrir verð, sem er innan ákveðinna takmarka, og skal þá eignin talin með því hámarksverði, ef það er lægra en matsverð samkv. reglugerð þessari.

4. gr.

Fasteignir, sem ekki eru komnar í fasteignamatið, sem gekk í gildi 1. maí 1957, skulu taldar með kostnaðarverði og gildir það jafnt um nýbyggingar og hús í smíðum, sem um sumarbústaði, verksmiðjuhús eða önnur mannvirki, sem ekki hafa verið metin til fasteignamats.

Frá kostnaðarverði vinnslustöðva þeirra, sem um ræðir í 3. mgr. 3. gr. og ekki eru komnar í fasteignamatið, skal þó draga 20% — tuttugu af hundraði.

5. gr.

95

Fiskiskip skulu reiknuð með vátryggingarverði að frádregnum 40% — fjörutíu af hundraði. Önnur skip skulu talin með vátryggingarverði að frádregnum 25% — tuttugu og fimm af hundraði. Nú telur skipseigandi eða fjármálaráðuneytið, að matsverð skips sé í ósamræmi við mat á öðrum skipum, miðað við ætlað söluverð, og getur þá hvor framangreindra aðila krafist endurmats til samræmingar. Mat þetta skal framkvæmt af þriggja manna nefnd, er sé þannig skipuð, að fjármálaráðherra tilnefni einn nefndarmann, Fiskifélag Íslands annan og hæstiréttur hinn þriðja.

Flugvélar teljast með vátryggingarverði að frádregnum 40% — fjörutíu af hundraði.

6. gr.

Um matsverð á vélum, áhöldum og öðru lausafé, sbr. c-lið 19. gr. laga nr. 46/1954, skulu settar sérstakar reglur. Er heimilt að ákveða þar álag á bókfært verð þeirra eigna (þ. e. kostnaðarverð að frádregnum lögleyfðum afskriftum), þó þannig, að matsverðið verði ekki hærra en það verð, sem ætla má að eignirnar séu seljanlegar fyrir.

7. gr.

Ákvæði III. kafla laga nr. 46/1954 um skattfrelsi sparifjár gilda við álagningu skatts samkvæmt reglugerð þessari og ríkisskuldabréf og skuldabréf með ríkis-ábyrgð eru undanþegin skattinum eftir sömu reglum.

8. gr.

Frá eignum félaga, sem skiptast skv. ákvæðum 13. gr., skal draga innstæðufé í sameignarsjóðum, sem skv. landslögum er óheimilt að skipta milli félagsmanna við félagslit, en á þá að afhendast því opinbera til varðveislu, sbr. lög nr. 46/1937.

9. gr.

Ógreiddur söluskattur vegna viðskipta 1956 og ógreidd slysatrygginga- og atvinnurekendaðgjöld vegna ársins 1956, samkv. lögum um almannatryggingar, teljast með skuldum til frádráttar eignum. Sömuleiðis ógreidd gjöld til atvinnuleysistryggingasjóðs vegna ársins 1956. Hins vegar skal eigi tekið tillit til neinna annarra opinberra gjalda, sem álögð eru eftir 31. desember 1956.

Yfirfærslugjald, samkv. lögum nr. 86/1956 um útflutningssjóð o. fl., sem leggst á erlendar skuldir, er stofnað var til fyrir árslok 1956 telst með skuldum.

10. gr.

Við eignarmat og ákvörðun á öðrum eignum og skuldum en þeim, sem sérstaklega ræðir um í reglugerð þessari, og ekki verða settar reglur um samkv. 6. gr., skal fylgja ákvörðun skattanefnda og skattstjóra við samningu skattskrár 1957, sbr. þó 11.—13. gr., og ákvæði 20. gr. reglugerðar þessarar, um samræmingu á mati og eignaaákvörðun milli einstakra skattumdæma samkv. endurskoðun skattstjórans í Reykjavík.

11. gr.

Fyrirframgreiðsla upp í arf á árinu 1956, að frádregnum greiddum erfðafjárskatti, leggst við eign þess, er greiðsluna innti af hendi, en dregst frá eign viðtakanda. Skal sá skattur, sem á þá eign kemur, innheimtur hjá arfleifanda, en viðtakandi eignar ber einnig ábyrgð á greiðslu hans. Ef eignarhluti í félagi hefur verið afhentur sem fyrirframleiðsla upp í arf, skal þó sá skattur, sem á þá eign kemur, innheimtur hjá félaginu, sbr. 14. gr.

12. gr.

Eignum dánarbúa skal skipt niður á erfingja, samkvæmt reglum erfðalaga, við útreikning á skattskyldri eign. Nú skortir fullnægjandi greinargerð um, hvernig búi skuli skipt, og skal það þá skattlagt sem einstaklingur.

13. gr.

Eignir félaga skulu ákveðnar samkvæmt reglum 2.—10 gr. á sama hátt og eignir einstaklinga. Í þessu sambandi telst til félaga hvers konar félög, félagasambönd, samlög eða stofnanir, sem fallið geta undir ákvæði 3. gr. laga nr. 46/1954, þar með talin félög og stofnanir, sem veitt er skattfrelsi með sérstökum lögum.

Hreinum eignum félaga, þannig ákveðnum ásamt eignahlutdeildum þeirra í öðrum félögum, skal skipt á eigendur þeirra í réttu hlutfalli við hlutafjár- og stofnfjáreign þeirra hvers um sig, og sá hluti heildareignar félags, sem þannig kemur í hlut hvers félagseiganda, telst með öðrum eignum hans, þegar heildareignin er ákveðin. Félagseigandi telst hér hver sá, sem á einhvern hátt er þáttandi eða meðlimur í einhverjum slíkum félagsskap, sem hér um ræðir, og félög jafnt og einstaklingar.

14. gr.

Þegar ákveðin hefur verið heildareign hvers einstaklings til skatts á stóreignir að meðtalinn eignarhlutdeild hans í eignum félaga samkv. 13. gr., skal annars vegar reikna út grunnskatt hans, þ. e. af skattskyldri eign annarri en eign í félögum og hins vegar heildarskatt, þ. e. af eign einstaklings að viðbætti eignarhlutdeild hans í félögum. Í þessu sambandi telst hlutafé eða stofnfé ekki með grunnskattseigninni heldur telst það til eignarhlutdeildar í félögum.

Mismunur á grunnskatti og heildarskatti skal innheimtur hjá hlutaðeigandi félagi eða félögum. Þetta nær þó eingöngu til hlutafélaga og samvinnufélaga. Ef um fleiri en eitt félag er að ræða, skiptist skatthluti félaganna hlutfallslega milli þeirra eftir eign gjaldanda í þeim. Nú á félag eignarhluta í öðru félagi, og skal þá það félag greiða þann hluta skattsins, sem svarar til slíkrar eignarhlutdeildar, eftir hlutfallinu milli þess eignarhluta og heildareignar félagsins, að hlutafé eða stofnfé meðtöldu.

Dánarbú skal annast greiðslu á þeim hluta skatts, sem lagður er á eign arftaka í búinu samkv. 12. gr., nema að því leyti, sem um er að ræða skatt af eignarhluta í félagi, sem innheimtur er hjá því. Skattur, sem dánarbú borgar vegna arftaka, dregst frá arfahluta hans.

15. gr.

Þær skattupphæðir, sem félögum ber að annast greiðslu á, samkv. 14. gr., vegna félagsmanna eða hluthafa, teljast ekki til skattskyldra tekna, hvorki sem arður til hluthafa né ráðstöfun á varasjóði. Félögin hafa rétt til þess að endurkrefja félagsmenn eða hluthafa um þær skattupphæðir, er þau þurfa að greiða vegna eigna þeirra í félögunum, en eigi sæti þeir lakari greiðslukjörum en ákveðin eru samkv. 24. gr. Samvinnufélögum er þó aðeins heimilt að endurkrefja félagsmenn um þann hluta af skatti, sem lagður hefur verið á séreignir þeirra í félögunum, þ. e. stofnsjóðsinnstæður þeirra. Ákvörðun félags um það, hvort nota skuli endurkröfuhæmild samkv. þessari grein, skal tekin á aðalfundi þess. Nú krefur hlutafélag hluthafa um endurgreiðslu á þeim skatti, sem það varð að greiða hans vegna, og er honum þá heimilt að greiða félaginu með hlutafjáreign sinni í því, á verði, sem svarar til mats á eignum félagsins til þessa skatts. Nú eignast hlutafélag af þessum ástæðum meira en 10% af greiddu hlutafé, og er því það þá heimilt, án þess að hafa áður fengið leyfi atvinnuáráðherra samkv. ákvæðum 2. málsg. 28. gr. laga nr. 77/1921.

16. gr.

95

Nú er heildarskattur hækkaður eftir á, eftir að lokið hefur verið skiptingu skatts, sem félagi ber að standa skil á, eða hlutföllin breytast milli hinna einstöku skatthluta og breytingin stafar af undandrætti, vanrækslu eða skökkum upplýsingum einhvers þess aðila, sem hér á hlut að máli, hvort sem er greiðandi grunnskatts eða einhvers hluta þess skatts, er félög greiða, eða einhvers á þeirra vegum, og kemur þá slík hækkun heildarskattsins eða á skatthlutum til viðbótar skatthluta þess aðila, sem undandrátturinn hefur orðið hjá eða talinn verður að öðru leyti bera ábyrgð á skattbreytingunni.

Hið sama gildir, ef einstaklingur eða félag hefur eigi talið fram til skatts og síðar kemur í ljós, að eignir hafa verið of lágt ákveðnar.

17. gr.

Skattur á stóreignir einstaklinga, ákveðnar samkvæmt framansögðu skal nema sem hér segir:

Af hreinni eign, sem nemur:

kr. 1 000 000.00 og þar undir skal engan skatt greiða,
 — 1 000 000.00 til 1 500 000.00 — greiða 15% af því sem er umfram 1 000 000.00,
 — 1 500 000.00 — 3 000.000.00 — — 75 000.00 af 1 500 000.00 og 20% af afg.,
 — 3 000 000.00 — og þar yfir — — 375 000.00 — 3 000 000.00 — 25% — —

Skatturinn skal ákveðinn í heilum krónum.

18. gr.

Skattur samkvæmt reglugerð þessari er ekki frádráttarbær frá tekjum við ákvörðun tekjuskatts samkv. lögum nr. 46/1954.

19. gr.

Fjármálaráðuneytið tilkynnir yfirskattaneftndum og skattstjórum, hverjar ráðstafanir og aðgerðir fram skuli fara í hverju umdæmi til sannprófunar réttu eignafamtali einstaklinga og félaga og til undirbúnings álagningar skattsins.

20. gr.

Skattstjórinn í Reykjavík annast um lokaákvörðun og samræmingu á mati á eignum einstaklinga og félaga, skiptingu á eignarhlutdeildum félaga, álagningu skattsins og hlutfallsskiptingu á skatti vegna félaga. Hefur skattstjórinn rétt til að krefjast allra gagna í þessu sambandi, af skattyfirvöldum og öðrum aðilum, eftir því sem nauðsyn krefur, og innan þess tíma, sem hann ákveður.

21. gr.

Nú telur einstaklingur eða félag ekki fram til skatts og eignir eru því áætlaðar, en síðar kemur í ljós við kæru, að þær hafa verið áætlaðar meira en fjórðungi hærri en í raun og veru var. Sé mismunurinn $\frac{1}{4}$ eða meiri, skal greiða skatt af hinum raunverulegu upphæðum að viðbættum $\frac{1}{4}$. Sé mismunurinn minni en $\frac{1}{4}$, skal greiða skatt af þeirri upphæð, sem áætluð var. Ákvæðum þessarar greinar þarf þó ekki að beita, ef gjaldandi færir gildar ástæður sér til afsökunar.

22. gr.

Álagningu skattsins skal lokið í síðasta lagi 31. des. 1957. Tilkynna skal hverjum gjaldanda í ábyrgðarbréfi um grunnskatt hans, ásamt skatti, sem félagi eða félagum ber að standa skil á hans vegna og hvernig skattgreiðslan skiptist milli hlut-

95 aðeigandi félaga. Jafnframt skal tilkynna hverju félagi um þær skattupphæðir, er 28. júní því ber að greiða og vegna hverra.

23. gr.

Skattstjórinn í Reykjavík úrskurðar kærur út af álagningu skatts á stóreignir og má áfrýja úrskurði hans til ríkisskattaneðndar.

Kærufrestur til skattstjóra og ríkisskattaneðndar skal vera 20 dagar í Reykjavík, en annars staðar á landinu 30 dagar, frá því tilkynning um skattákvörðun eða kæruúrskurðun er póðtlögð.

Skattgreiðandi og fjármálaráðherra geta hvor um sig skotið úrskurði ríkisskattaneðndar til dómstólanna, enda sé málið höfðað innan þriggja mánaða frá því ríkisskattaneðnd kvað upp úrskurð sinn.

24. gr.

Skattur á stóreignir skal greiddur í síðasta lagi 6 mánuðum eftir að skattupphæð var tilkynnt gjaldanda og skal hann innheimtur af sömu aðilum og annast um innheimtu tekju- og eignarskatt.

Sé skattur hærri en kr. 10 000.00, þ. e. grunnskattur einstaklings eða dánarbús eða heildarskattgreiðsla einhvers félags, er gjaldanda heimilt að greiða allt að 90% af því, sem þar er fram yfir með skuldabréfum, er hann gefur út, í því formi og með þeim skilmálum, sem ríkisstjórnin ákveður. Andvirði bréfanna greiðist með jöfnum afborgunum á eigi lengri tíma en 10 árum og séu ársvextir af þeim 6%.

Til tryggingar greiðslu skuldabréfanna skal ríkissjóður fá veð í eign gjaldanda, og er eign veðhæf fyrir fjárhæð, sem samsvarar matsverði hennar til þessa skatts. Hlutabréf eru ekki veðhæf.

Fjármálaráðherra getur falið ákveðnum aðila að hafa á hendi framkvæmd við útgáfu skuldabréfa samkv. þessari grein, í samráði við innheimtumenn ríkissjóðs, og að hafa á hendi eftirlit með því að hinar veðbundnu eignir rýrni ekki að verðmæti.

Skipa skal nefnd, eftir tilnefningu hæstaréttar, er hefur rétt til að ákveða, að niður falli kvöð á gjaldanda um veðsetningu, ef nefndin telur að veðsetning muni hindra eðlilegan atvinnurekstur gjaldanda.

Um innheimtu skattsins og lögtaksrétt gilda að öðru leyti sömu reglur og um tekju- og eignarskatt eftir því, sem við á.

25. gr.

Brot gegn reglugerð þessari sæta viðurlögum samkvæmt VI. kafla laga nr. 46/1954, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum heimildum.

26. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt heimild í lögum nr. 44/1957, um skatt á stóreignir, sbr. og lög nr. 46/1954, öðlast þegar gildi.

Fjármálaráðuneytið, 28. júní 1957.

Eysteinn Jónsson.

Sigtr. Klemenzson.